

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 270/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TÜV SÜD Slovakia s. r. o.**, Jašíkova 6, Bratislava, IČO 35 852 216, zastúpenej advokátskou kanceláriou Nechala & Co. s. r. o., Panenská 23, Bratislava, IČO 36 868 604, v mene ktorej koná advokát JUDr. Pavel Nechala, PhD., proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Partizánske v konaní vedenom pod ČVS: ORP-351/PE-PE-2019 a proti postupu Okresnej prokuratúry Partizánske v konaní vedenom pod č. k. Pv 12/20/3305-14 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 20. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Partizánske (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-351/PE-PE-2019 (ďalej len „napadnutý postup okresného riaditeľstva PZ“) a proti postupu Okresnej prokuratúry Partizánske (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod č. k. Pv 12/20/3305-14 (ďalej len „napadnutý postup okresnej prokuratúry“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 3. decembra 2019 podala trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250 ods. 1 písm. a) Trestného zákona z dôvodu, že páchatel' od 19. septembra 2019 v obci Krásno a na iných miestach Slovenskej republiky tesne pred skončením a aj po skončení zmluvnej spolupráce so sťažovateľkou kontaktoval klientov sťažovateľky, ktorých uvádzal do omylu vo veci ďalšieho vývoja podnikateľskej činnosti sťažovateľky a jej organizačných zmien

s cieľom prebratia klientov sťažovateľky, pričom touto nekalou súťažou v hospodárskom styku jej poškodil dobrú povesť.

Na základe tohto trestného oznámenia poverený príslušník okresného riaditeľstva PZ (ďalej len „poverený príslušník PZ“) začal v zmysle § 199 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci prečinu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Uznesením okresného riaditeľstva PZ ČVS: ORP-351/PE-PE-2019 zo 6. júla 2020 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku predmetné trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Proti tomuto uzneseniu okresného riaditeľstva PZ podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla uznesením č. k. Pv 12/20/3305-14 zo 17. augusta 2020 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Vo vzťahu k uzneseniu okresného riaditeľstva PZ ČVS: ORP-351/PE-PE-2019 zo 6. júla 2020, ktorým bolo predmetné trestné stíhanie zastavené, sťažovateľka v podstatnom namieta, že bolo nedostatočne odôvodnené, že dokazovanie nebolo vykonané v rozsahu umožňujúcom náležité zistenie skutkového stavu a že nesprávne vyhodnocuje naplnenie znakov skutkových podstát trestných činov.

Vo vzťahu k uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. Pv 12/20/3305-14 zo 17. augusta 2020, ktorým okresná prokuratúra zamietla sťažnosť sťažovateľky proti predmetnému uzneseniu okresného riaditeľstva PZ, sťažovateľka v podstatnom namieta, že okresná prokuratúra sa náležite nevysporiadala s argumentáciou sťažovateľky, že poverený príslušník PZ nevypočul žiadneho zo zamestnancov sťažovateľky a predstaviteľov jej klientov, obmedzil dokazovanie len na výsluch podozrivých a nevzal do úvahy dôkazné prostriedky predložené sťažovateľkou (e-mailová komunikácia) vyvracajúce tvrdenia podozrivých. Sťažovateľka namieta, že v tejto súvislosti okresná prokuratúra v predmetnom uznesení len konštatovala, že poverený príslušník PZ vykonal všetky relevantné do úvahy prichádzajúce dôkazy a na podklade vykonaných dôkazov rozhodol zákonne a správne. Uvedené podľa názoru sťažovateľky odporuje požiadavke na náležité zistenie skutkového stavu, ako aj požiadavke rovnosti strán a predstavuje aj zásah do práva sťažovateľky na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Partizánskom v konaní vedenom pod ČVS: ORP-351/PE-PE-2019 porušilo základné práva spoločnosti TÜV SÜD Slovakia s .r. o., a to právo domáhať sa ochrany svojich práv zákonom ustanoveným postupom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy SR.

II. Okresná prokuratúra Partizánske v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 12/20/3305-14 porušila základe práva spoločnosti TÜV SÜD Slovakia s .r. o., a to právo domáhať sa ochrany svojich práv zákonom ustanoveným postupom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy SR.

III. Ústavný súd SR ruší uznesenie Okresnej prokuratúry Partizánske z 17.8.2020, č. Pv 12/20/3305-14 a vracia vec Okresnej prokuratúre Partizánske na ďalšie konanie.

IV. Okresná prokuratúra Partizánske je povinná uhradiť spoločnosti TÜV SÜD Slovakia s. r. o. primerané zadosťučinenie v peniazoch vo výške 2 000,00 EUR do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

V. Spoločnosti TÜV SÜD Slovakia s. r. o. priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú je Okresná prokuratúra Partizánske povinná vyplatiť k rukám právneho zástupcu spoločnosti TÜV SÜD Slovakia s. r. o. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

5. Podstatou ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľky je namietané porušenie základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým postupom okresného riaditeľstva PZ a napadnutým postupom okresnej prokuratúry.

Vo vzťahu k uzneseniu okresného riaditeľstva PZ ČVS: ORP-351/PE-PE-2019 zo 6. júla 2020, ktorým bolo predmetné trestné stíhanie zastavené, a vo vzťahu k uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. Pv 12/20/3305-14 zo 17. augusta 2020, ktorým okresná prokuratúra zamietla s'ťažnosť s'ťažovateľky proti predmetnému uzneseniu okresného riaditeľstva PZ, s'ťažovateľka v podstatnom namieta, že neboli náležite odôvodnené, keďže sa náležite nevysporiadali s námietkou s'ťažovateľky o nedostatočne vykonanom dokazovaní.

6. Ústavný súd ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej s'ťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na s'ťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 56

ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým postupom okresného riaditeľstva PZ:

9. Vo vzťahu k sťažovateľkou napadnutému postupu okresného riaditeľstva PZ ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci.

10. Sťažovateľka podala proti napadnutému postupu okresného riaditeľstva PZ sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra uznesením č. k. Pv 12/20/3305-14 zo 17. augusta 2020. Sťažovateľka teda mala k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využila), o ktorom bola oprávnená rozhodnúť (a aj rozhodla) okresná prokuratúra, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom okresného riaditeľstva PZ odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým postupom okresnej prokuratúry:

12. Vo vzťahu k okresnej prokuratúre sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že sa v predmetnom uznesení náležite nevysporiadala s jej argumentáciou namietajúcou nevykonanie náležitého dokazovania povereným príslušníkom PZ (bližšie pozri bod 3 odôvodnenia tohto uznesenia), čo podľa názoru sťažovateľky odporuje požiadavke na náležité zistenie skutkového stavu, ako aj požiadavke rovnosti strán a predstavuje aj zásah do práva sťažovateľky na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Napriek uvedenému odôvodneniu ústavnej sťažnosti jej petit úplne jednoznačne vymedzuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky nesmeruje proti uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. Pv 12/20/3305-14 zo 17. augusta 2020, ale že smeruje „len“ proti postupu („konaniu“) okresnej prokuratúry, keďže iba vo vzťahu k nemu sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia svojich označených práv.

Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľky zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti a nekorešponduje s ním.

13. Ústavný súd má v ústave a zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

14. Z hľadiska predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti.

15. Keďže sťažovateľka v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne postupom okresnej prokuratúry, a nie aj predmetným rozhodnutím okresnej prokuratúry, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľkou namietaného porušenia jej v ústavnej sťažnosti označených práv môže byť len označený postup okresnej prokuratúry, pričom však sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti neuvádza, v čom by podľa jej názoru malo spočívať porušenie ňou označených práv postupom okresnej prokuratúry.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že petit ústavnej sťažnosti zjavne nezodpovedá odôvodneniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky, a preto táto časť ústavnej sťažnosti nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

17. Na uvedenom závere nič nemení to, že sťažovateľka sa tretím bodom petitu ústavnej sťažnosti domáha, aby ústavný zrušil uznesenie okresnej prokuratúry č. k. Pv 12/20/3305-14 zo 17. augusta 2020 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia je, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inými slovami, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva.

Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ale „len“

k postupu orgánu verejnej moci, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie, aj keď sa sťažovateľka zrušenia tohto rozhodnutia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

18. Sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

19. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale ide aj o petit ústavnej sťažnosti ako esenciálnu obsahovú náležitosť ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľku, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti.

20. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

21. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu